

EEN MERKWAARDIGE URN LANGS DE CASTERSCHE DIJK TE HAPERT.

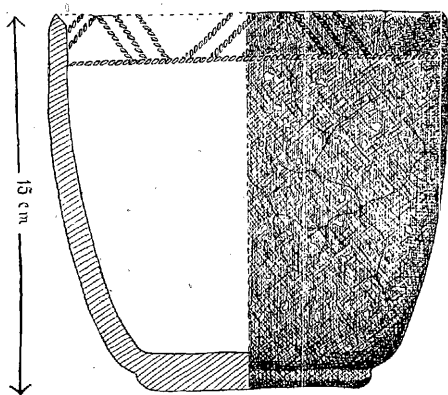
Het hoofd der R.K. Lagere Jongensschool te Hapert, de heer H. A. Sterke, maakte er mij op attent, dat hij in het bezit was van een urntje, gevonden langs de Castersche dijk te Hapert.

Deze urn werd in 1953 door de heer P. Thijssen, B 94 Hapert gevonden tijdens het zand afgraven op perceel Sectie C. No. 2237, gelegen tussen de weg naar Casteren en het riviertje de Grote Beerze. Dit perceel ligt 700 á 800 meter zuidelijk van een groep grafheuvels uit de bronstijd ¹⁾. Dit laatste is van belang want tot mijn verrassing was het geen urn uit de urnenveldentijd, maar ongetwijfeld uit de eerste helft van de bronstijd en dus uit dezelfde periode als deze grafheuvels.

Vorm, grondstof en versiering zijn zeer kenmerkend voor „the Dutch cordoned Cinerary Urns” zoals dr. W. GLASBERGEN deze urnen noemt en die vóór het verschijnen zijner dissertatie „Deverelurnen” werden genoemd. ²⁾ Het te Hapert gevonden exemplaar behoort tot het Hilversumtype, vooral door de versiering, welke bestaat uit telkens drie lijntjes, die beurtelings naar links en rechts overhellen. Het karakteristieke van dit Hilversumtype is o.a., dat deze lijntjes zijn aangebracht door een touwtje in de nog zachte klei te drukken.

De versiering zoals die op bijgaande tekening is te zien, stemt bijna geheel overeen met die van een urn welke als primaire bijzetting werd aangetroffen in tumulus I B van de groep Toterfout-Halve Mijl ³⁾. Alleen is bij de Hapertse urn de horizontale lijn eveneens aangebracht door touwindruk, terwijl de urn van tumulus I B een horizontale versiering heeft van vingertopindrukken.

De bodem heeft de dubbele dikte van de wand en is ook in het profiel duidelijk geaccentueerd. Kenmerkend voor dit bronstijd-aardewerk is de uitzakkende wand vlak boven de bodem.

1) Zie mijn artikel in dit nummer.

2) Dr. W. GLASBERGEN: Barrow Excavations in the Eight Beatitudes. Groningen 1954. Part II bl. 89—137.

3) o.c. I bl. 36—38.

De grondstof bestaat uit leem, welke met grove kiezel is gemagerd, wat eveneens een normaal verschijnsel is bij het bronstijd-aardewerk.

De vondstomstandigheden konden nog bij benadering worden gereconstrueerd, omdat de afgraving sindsdien bijna geen voortgang heeft gevonden. De urn werd aangetroffen op ± 30 cm onder het maaiveld. Het terrein was volkomen vlak en de urn bevatte geen spoor van crematieresten. Een grafheuvel was hier, voor zover te zien, nooit geweest. We moeten bij dit urntje daarom denken aan huishoudelijk aardewerk en de mogelijkheid is niet uitgesloten, dat ter plaatse een nederzetting is geweest, welke behoorde bij de ruim 700 meter naar het noorden gelegen grafheuvelgroep.

De samenhang zou nog aannemelijker worden als een der nog niet onderzochte grafheuvels een ringwalheuvel zou blijken te zijn ofwel een paalkransheuvel van type 4⁴) met de ver uit elkaar staande dubbelposten, zoals te Hooge Mierde, Alphen en Bergeyk werd aangetroffen.

Juist in deze twee grafheuveltypen komt het bronstijd-aardewerk van Hilversum- en Drakensteintype meestal voor als nabijzetting.

GERRIT BEEEX.